

İNANCIN DOĞRU OLMASI*

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû!..

Aziz ve sevgili Akra dinleyicileri!

Size, Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin mübarek selâmıyla, Amerika'dan, Pensilvanya eyaletinin önemli, büyük şehri olan Pitsburg şehrinden, merkezden, camiye yakın bir yerden arıyorum. Cumanız mübarek olsun... Allah-u Teâlâ Hazretleri dünya ve ahiretin her türlü hayırlarına cümlenizi erdirdin...

a.En Önemli Konu Din Konusu

Az önce arkadaşlarla toplantı halindeydik, konuşma da yaptık. Amerika'da tabii muhtelif milletlerden insanlarla karşılaşmak, insana ayrı bir şevk ve heyecan veriyor. Muhtelif kimselerle tanıştık.

Birisi:

“—Ben Amerika'nın yerlisiyim.” dedi. Ötekisi:

“—Ben Pakistan'dan geldim.” dedi. Berikisi:

“—Ben Yemen'den geldim.” dedi. Birisi:

“—Ben Mısırlıyım.” dedi...

Her milletten böyle kardeşleri görünce, insan tabii çok memnun oluyor. İslâm'ın cihanşumüllüğünü, yâni bütün cihana yaygın, Allah'ın razı olduğu ne kadar güzel bir din olduğunu, bir kere daha hissetmiş oluyor ve çok seviniyor.

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

Hele dünyanın çok önemli, etkili bir devleti ABD'de, onun içinde müslümanların yerleşmiş olması, camiler yapmış olması; hattâ Amerika'dan oturma almış, vatandaşlık almış kimseler olarak resmî görevler alması ve müslümanlığını yaşayarak, sakalıyla, başörtüsüyle bu görevlere devam etmesi, gerçekten çok ibret verici, önemli ve dikkat çekici olaylar...

Buradaki bu engin hürriyetin ve inancına göre serbestçe hareket edebilmenin, dünyanın her yerinde olmasını temennî ederiz. Kimsenin inancından, sakalından, başörtüsünden, dininden, tarikatından dolayı tâciz edilmemesini temennî ederiz. İnancından dolayı kendisine yan bakılmamasını temennî ederiz. Herkesin gözünü dikmiş olduğu, hayranlık duyduğu bir ülkede bunları söylüyorum.

Muhterem dinleyiciler, sevgili kardeşlerim! Hayatımızda uğraştığımız çeşit çeşit konular vardır.

Bunların bir kısmı diğerinden daha önemlidir, ama en önemli konu hangisi? Yâni bizim hayatımızda zihnimizi işgal eden kalbimizi, aklımızı, fikrimizi meşgul eden en önemli konu hangisidir?.. Din konusudur, inanç konusudur, iman konusudur. Niçin en önemlidir?.. Çünkü din insana hem dünyada, hem ahirette lâzım!.. Dünyada din, insana ahlâk öğretiyor, fazilet öğretiyor, yardım öğretiyor... Sevmeyi öğretiyor, başkalarına acımayı öğretiyor, düşkünü tutup kaldırmayı öğretiyor,

yoksulu korumayı öğretiyor, zengine cömertliği öğretiyor... Kişisel, ruhî, ailevî, ictimâî sayısız faydaları var... Topluma ve kişiye, insanların mutluluğuna çok çok faydaları var... Onun için dünyada da önemli, ahirette de önemli.

En önemli konu din konusu...

Tabii, din konusunun en önemli konu olduğunu, insan Amerika'da çok daha iyi hissediyor. Mahsustan, yâni kasd-ı mahsusla, bilerek, isteyerek, işlek yoldan kolay gidebileceğimiz öbür şehre, hedef şehre gitmiyoruz, ara yollara sapıyoruz. Köylerden geçiyoruz, mahallelerden geçiyoruz, dar yollardan geçiyoruz. Amerika'yı daha yakından tanımaya çalışıyoruz.

En çok dikkatimizi çeken hususlardan birisi, o kadar çok ibadethane var ki, o kadar çok kilise var ki, şaşmamak mümkün değil... Bir meydanın dört köşesinde, dört tane kilise olabiliyor. Daldığınız bir yerde şöyle etrafınıza bir göz attığınız zaman, bir kaç tane kiliseyle mutlaka karşılaşıyorsunuz. Hem de şehrin en gösterişli binaları oluyor. En güzel, taştan yapılmış, köşe başında, temiz, pak, bahçesi çiçekli, çimenli, güzel binalar olduğunu görüyorsunuz.

Demek ki, bizim bu batılıların hepsi –Almanya'da da aynı şeyi izlemiştim, Amerika'da da çok kesin olarak söylüyorum– dindar insanlar. Dinlerine bağlı, kiliselerine bağlı, din adamlarına saygılı, başkalarının dinî inançlarına karşı da saygılı kimseler. Yâni dindarlıkları kesin...

Ama burada bir önemli nokta var: Herkes dindar; Amerikalı da dindar, Alman da dindar, biz Türkiye'deki vatandaşlarımız da dindarız, Araplar da dindar ama, dindarlığın sadece dindarlık olması bir insanda yetmiyor. Dünyada yetse bile, ahirette yetmiyor. Mühim olan da ahiret... Bir insan dünyada yanlış bir inanca sahip olsa, o yanlış inancın ahirette faydasını görmeyeceği gibi, üstelik pek çok da zararını göreceğinden, inancın yanlış olmaması çok önemli...

Burada bir otelde kalmayı arzu ettik. Arkadaşlarımız bizi evlerinde misafir etmek istedikleri halde, camiye bitişik bir yerde kalabileceğimiz halde, üniversiteye yakın bir büyük, meşhur, on katlı, çok değerli bir otelin içinde kaldık. Asansöre girerken dikkatimi çaktı; otuz kadar kilisenin, ibadethanenin adresi ve ibadet saati bir çerçeve olarak duvarın bir kenarına konulmuş. Her odada İncil var, Tevrat var, mukaddes kitapları var...

“—Bakalım, bu otuz kadar ibadethaneyi, ne zaman ibadet ettiklerini yazıyorlar; acaba bizim müslümanların camilerini de yazmışlar mı?” diye ben inceledim.

Baktım, bu şehirde olan hristiyanlar, hristiyanların çeşitli tarikatları, mezhepleri hepsi var... Sonra yahudilerin ibadet saatleri, yerleri, adresleri var; hinduların adresleri var, hepsi var... Baktım müslümanların camisi yok!

İlkönce, “Bu kadar büyük, meşhur, kocaman bir otelde bu kadar büyük bir levha koymuşlar,

hepsinin adresi var da, niye müslümanların camisinin adresi ve ibadet saati yok?” şöyle bir üzülür gibi oldum. Sonra düşündüm; müslümanların ibadet saati belli, her müslüman günde beş vakit ibadet etmek zorunda... Onun için, onu oraya yazmağa lüzum yok; saatler, takvimler bunları belirtiyor. Demek ki, İslâm'ın özelliğinden kaynaklanıyormuş diye müsterih oldum. Aslında İslâm'a saygılılar.

En önemli şey iman, din, inanç ama, onun da en önemli tarafı inancın doğru olması... Bu bakımdan, bugünkü konuşmamda, size ta Amerika'dan yaptığım konuşmamda, doğru inançla ilgili hadis-i şerifleri okumak istiyorum.

Şimdi burada bu Amerikalıların bir bayramı var. Ne olduğunu da pek sorup anlayamadım ama, herkes evinin önüne iskelet asmış, kabak koymuş. Bizim tarlalara kargalar gelmesin, konmasın diye koyduğumuz korkuluklara benzeyen şeyler koymuş. Elbisenin içi doldurulmuş, sandalyeye oturmuş; bir süpürgenin üstünde cadı uçuyor... Kırmızı bir kabakları var, harıl harıl kabak satıyorlar. Ben onun için anlayamadım, *Kabak Bayramı* diyorum anlatmak için...

Bir şey var, neymiş?.. Kötü ruhları kovmak için kuru kafaları sopaların ucuna takıyorlar. Çocukları toplamışlar, başlarında öğretmenleri, geceleyin fener alayı yapıp, ışıklarla mezarlığa kadar gidiyorlar, geliyorlar...

Acıdım. Tabii, bir inançla yapıyorlar bunları... İnançlarını yaşıyorlar yâni, çoluk çocuk, ilkokul öğrencisi, ortaokul öğrencisi, liseli, üniversiteli,

Amerika’da olan herkesin evinde görülüyor bu... Ama yazık, boş, lüzumsuz...

İslâm’da ibadetler hikmetli... Hattâ bir Kanadalı diplomat müslüman oluyor. Soruyorlar:

“—Niçin müslüman oldun?” diye. Diyor ki:

“—İslâm’daki ibadetlerin hikmetli olduğunu, mantıklı olduğunu gördüğüm için müslüman oldum. Budizm’i tanıdım, Güneydoğu Asya’da bulundum, çeşitli dinleri gördüm ama, İslâm’ın inancının güzelliğini görünce, hayran kaldım. İbadetlerinin hikmetli, mantıklı olduğunu gördüm, onun için İslâm’ı seçtim.” diye bir Kanadalı söylüyor.

Mühim olan inancın doğru olması... Şimdi bu konudaki hadis-i şeriflere başlıyorum:

b. “Lâ ilâhe illa’llâh” Sözüünün Gereği

Peygamber SAS Efendimiz, Enes RA’ın rivâyet ettiğine göre şöyle buyurmuşlar; mübarek sözlerini de okuyalım! Hadis-i şeriflerin sözlerini, ayetlerin sözlerini okuyup, ondan sonra anlatmak daha uygun; çünkü dinleyenler daha iyi anlarlar:¹

¹ Ebû Ya’lâ, *Müsned*, c.VII, s.95, no:4034; Beyhakî, *Şuabü’l-İman*, c.VII, s.337, no:10497; İbn-i Ebi’d-Dünyâ, *Ukûbât*, c.I, s.22, no:6; Deylemî, *Müsnedü’l- Firdevs*, c.V, s.7, no:7276; İbn-i Ebî Hâtim, *İlâle*, c.II, s.121, no:1857; Hakîm-i Tirmizî, *Nevâdirü’l-Usûl*, c.III, s.17; İbn-i Ebî Âsım, *Zühhd*, c.I, s.144, no:288; İbn-i Adiy, *Kâmil fi’d-Duafâ*, c.V, s.20; Enes ibn-i Mâlik RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.I, s.81, no:221; *Câmiü’l-Ehâdis*, c.XV, s.480, no:15982.

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ تَمْنَعُ الْعِبَادَ مِنْ سَخَطِ اللَّهِ مَا لَمْ
يُؤْثِرُوا صَفْقَةَ دُنْيَاهُمْ عَلَى دِينِهِمْ فَإِذَا آثَرُوا
صَفْقَةَ دُنْيَاهُمْ عَلَى دِينِهِمْ ثُمَّ قَالُوا لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
رُدَّتْ عَلَيْهِمْ وَقَالَ اللَّهُ كَذَبْتُمْ

(هـ.ع. عد. والديلمي، والحكيم عن أنس)

RE. 462/2 (*Lâ ilâhe illa'llâhu temneu'l-ibâde min sahati'llâh, mâ lem yû'sirû safkate dünyâhüm alâ dînihim; feizâ âserû safkate dünyâhüm alâ dînihim, sümme kâlû: Lâ ilâhe illa'llâh. Rüddet aleyhim, ve kâle'llâh: Kezebtüm!*)

Bu mühim bir husus, biz müslümanları da ilgilendiriyor. Gayrimüslimleri de ilgilendirir ama, “*Lâ ilâhe illa'llâh*” diyen biz müslümanlarız. “Allah’tan başka tanrı yok, yeri göğü yaratan, alemlerin hâlikı, insanları yaratan, yaşatan, Rezzak, kâdir-i mutlak yaradığımız bir, ondan başka ilâh yok!” diyoruz. *Lâ ilâhe illa'llâh* sözüyle bunu ifade ediyoruz, *kelime-i tevhid* diyoruz ve bu çok önemli bir söz. Peygamber Efendimiz buyuruyor:

“Bu ‘*Lâ ilahe illa'llâh*’ sözü, ‘Allah başka tapılacak mâbud yoktur, ancak ve sadece Allah vardır.’ sözü, (*temneu'l-ibâde min sahati'llâh*) kulları Allah’ın kızgınlığına mâruz kalmaktan korur.”

Demek ki, Allah “*Lâ ilâhe illa’llâh*” demeyenlere kızıyor. Öyle demeyenler gazabına mâruz kalıyor, gazabına muhatap oluyor, gazabı karşısında kalıyor, Allah’ın kızgınlığını celb ediyor. *Lâ ilâhe illa’llâh* demeyenler, putlara tapanlar, aya, güneşe tapanlar, yıldızlara tapanlar, daha başka şeylere tapanlar demek ki, kâinatı yaratan yüce Mevlâ’nın, her şeye gücü yeten, “Ol!” dediği zaman istediği şeyi olduran Allah-u Teâlâ Hazretleri’nin kızdığı bir kul oluyor.

“*Lâ ilâhe illa’llâh* demek, kulları Allah’ın kızgınlığından korur, kızgınlığına maruz kalmaktan korur...” Ne kadar korur?.. (*Mâ lem yû’sirû safkate dünyâhüm alâ dînihim*) *Safkah*; taraf, yön, cihet demek. “Dünya tarafını dinleri tarafına tercih etmedikleri müddetçe, *Lâ ilâhe illa’llâh* sözü kulları Allah’ın gazabına uğramaktan, hışmına uğramaktan, cezaya, belâya uğramaktan korur. (*Feizâ âserû safkate dünyâhüm alâ dînihim*) Ama böyle yapmazlar da, dünyalık tarafını din tarafına tercih ederlerse; menfaati, dünyalığı, parayı, pulu, maddiyatı, inançsızlığı tercih ederlerse; (*Sümme kâlû: Lâ ilahe illa’llâh*) yaşamları böyle olur, ticaretleri böyle olur da, laf olsun diye ‘*Lâ ilâhe illa’llâh*’ derlerse; o zaman makbul olmaz. (*Rüddet aleyhim*) Bu söz onlara çarpılır, gerisin geri verilir, reddedilir, kabul olunmaz.”

(*Ve kâle’llâhu*) “Allah-u Teâlâ Hazretleri buyurur ki onlara: (*Kezebtüm*) ‘Yalan söylediniz, siz yalancısınız! Hem *lâ ilâhe illa’llâh* diyorsunuz, hem de Allah’ın sözünü dinlemiyorsunuz. Hem

Allah'ın varlığını birliğini biliyorsunuz, hem Allah'a güzel kulluk etmiyorsunuz. Hem mü'min olduğunuzu dilinizle ifade ediyorsunuz, hem de imanınızın gereği olan dininiz için çalışmayı yapmıyorsunuz da, dini bir kenara atıyorsunuz, dünyaya yöneliyorsunuz. Dünyalığı dine tercih ediyorsunuz. Onun için yalancısınız!' der Allah-u Teâlâ Hazretleri" diye bildiriyor.

Aziz ve muhterem kardeşlerim! Demek ki, bütün müşrikler, kâfirler dünyada, ahirette çok büyük tehlikede, Allah'ın gazabına uğruyorlar. Allah onları hem dünyada cezalara, belâlara uğrattır, hem de ahirette cehennemine sokar. Ama müslümanların da, *Lâ ilâhe illa'llâh* diyenlerinde, *Lâ ilâhe illa'llâh*'ı doğru söylemeleri lâzım! *Lâ ilâhe illa'llâh* dedikleri zaman, *Lâ ilâhe illa'llâh* sözünün gereğini yapmaları lâzım! Şu fâni dünyanın, fâni lezzetlerini, eğlencelerini, zevklerini, menfaatlerini tercih edip de, dinlerinin emirlerine aykırı işler yapmamaları lâzım!..

Bazı insanlar maalesef, "Ben *Lâ ilâhe illa'llâh* diyorum, ben müslümanım!" filân diyorlar, bu sözü söylüyorlar. Hakîkaten de, ben onların samîmî olduğunu biliyorum, kabul ediyorum, yalancı olduğunu söylemiyorum. Samîmî olarak bunu söylüyorlar ama, yaşamları *Lâ ilâhe illa'llâh*'a uygun olmuyor. Allah'ın emirlerine, yasaklarına uymuyorlar. O zaman Allah-u Teâlâ Hazretleri, (*Kezebtüm*) "Siz yalancısınız, yalan söylüyorsunuz!" diyor. *Lâ ilâhe illa'llâh* sözlerini onlara reddediyor, *Lâ ilâhe illa'llâh* sözü onlardan kabul olmuyor.

Demek ki, bir müslüman “*Lâ ilâhe illa’llâh*” diyecek, îmanını kurtaracak, doğru bir dine girmiş olacak ama, dünyayı tercih etmeyecek. Dünya menfaatini, keyfini, zevkini, eğlencesini, hırsızlığını, arsızlığını, yüzsüzlüğünü tercih etmeyecek. Dinini tercih edecek; dininin emirlerini, yasaklarını, faziletlerini, dinin kendisine gösterdiği hayat tarzını tercih edecek.

Bizim dinimiz bize ne emrediyor, yâni hangi hayat tarzını emrediyor?.. Temiz olmayı emrediyor. Temizlik dinin yarısı; ne kadar güzel, ne kadar çağdaş, ne kadar çağlar üstü... Her yönden temiz olmak; bedenen temiz olmak, kalben temiz olmak, niyet olarak temiz olmak, elbisesi temiz olmak, ibadet yeri temiz olmak, evi temiz olmak, evinin önü temiz olmak, ticareti helâl, temiz olmak... Temizliğin maddî, mânevî, mecazî, hakîkî, anlaşılan her çeşidini tavsiye ediyor. Ne kadar güzel, temizlik dini İslâm, bu bir...

Ondan sonra İslâm samîmiyet dini... Samîmiyetsizliği reddediyor. Allah’a karşı samîmî olacak, Rasûlüllah’a karşı samîmî olacak, hâlis olacak; Kur’an’a karşı samîmî olacak, müslüman kardeşlerine karşı samîmî olacak, müslümanların önderlerine karşı, âlimlerine karşı samîmî olacak, saygılı olacak, bağlı olacak.

Başka?.. İyiliği emrediyor, merhameti emrediyor, hiç kimseyi üzmemeyi, ezmemeyi emrediyor, kurda, kuşa; yâni insanlardan gayrı yaratıklara da iyilik yapmayı emrediyor. Ne kadar güzel!..

Merhameti emrediyor, zulmü yasaklıyor.

Sonra; kimseyi sömürmemeyi, istismar etmemeyi, kimsenin sırtından bedavadan geçinmemeyi, elin emeği ile yaşamayı, kendisi temiz kazanıp, başkalarına da iyilik yapmayı emrediyor... Din bu.

Adam bunları yapmıyor. Ne yapıyor?.. Pis. Ne yapıyor?.. Kalbi kötü. Ne yapıyor?.. İşleri kanunlara göre bile suç. Ne yapıyor?.. Başkasını sömürüyor, aldatıyor, yalan söylüyor vs... Bunları neden yapıyor?.. Dünya menfaati için. Neden yapıyor?.. Dinini bir tarafa atıp da bu hayata daldığı için, bu fâni hayata daldığı için yapıyor. Bizim inançsızlardan farkımız olması lâzım! Dinimizin emirlerine göre haramlardan kendimizi çekip, farklı insan olduğumuzu göstermemiz lâzım!.. Onlar gibi yaşayıp da, ondan sonra “*Lâ ilâhe illa’llâh*” demek, Allah tarafından kabul edilmiyor, reddediliyor. Allah-u Teâlâ Hazretleri, “Senin bu sözün başına çalınısın, senden kabul etmiyorum bu *lâ ilâhe illa’llâh* sözünü, sen yalan söyledin!” buyurur diye, Peygamber Efendimiz bildiriyor.

Bu önemli bir husus... Bu önemli bir ikaz olduğu için ben sizlere bunu hatırlatmak istiyorum. Özet olarak, anlaşılır bir şekilde cümlelerle söylemek gerekirse: Sakın ahireti unutmayın, mahkeme-i kübrâyı unutmayın, Allah’ın emirlerini unutmayın!.. Kur’an’ı okuyun, Allah’ın emirlerini emir olarak yazın deftere... Yasaklarını da karşı sütuna yazın, bunlar da haramlar, yasaklar diye... Emirlerini

tutun, yasaklarından kaçın! Sevapları işleyin, günahları yapmayın!.. Allah'ın sevdiği kul olmağa çalışın!..

“*Lâ ilâhe illa'llâh*” sözü o zaman insana fayda verir, aksi takdirde fayda vermez. Allah'ın kabul etmez olduğu anlaşıldığından, ikaz olsun diye söylüyorum.

c. “*Lâ ilâhe illa'llâh*” Sözü Cennetlik Eder

Yine bir başka hadis-i şerif, aynı konuda, *Lâ ilâhe illa'llâh*'la ilgili başka bir ifade... Peygamber Efendimiz'in başka bir hadis-i şerifi... İbnü'n-Neccâr rivâyet etmiş, yine Enes RA'dan... Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:²

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ كَلِمَةٌ عَظِيمَةٌ كَرِيمَةٌ عَلَى اللَّهِ تَعَالَى
مَنْ قَالَهَا مُخْلِصًا اسْتَوْجَبَ الْجَنَّةَ وَمَنْ قَالَهَا كَاذِبًا
عَصَمَتْ مَالَهُ وَدَمَهُ وَكَانَ مَصِيرُهُ إِلَى النَّارِ

(ابن النجار عن أنس)

RE. 462/3 (*Lâ ilâhe illa'llâhu kelimetün azîmetün kerîmetün ale'llâhi teâlâ; men kâlehâ muhlisan, istevcebe'l-cenneh; ve men kâleha kâziben, asamet mâlehû ve demehû, ve kâne masîruhû ile'n- nâr.*)

Bu hadis-i şerifin güzel sözlerini okuduktan sonra, mânâsını da açıklayalım:

² *Kenzü'l-Ummâl*, c.I, s.80, no:220; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XV, s.481, no:15985.

(*Lâ ilâhe illa'llâhu kelimetün azîmetün kerîmetün ale'llâhi teâlâ*) “*Lâ ilâhe illa'llâh* sözü çok muazzam bir sözdür, çok ulu bir sözdür, çok yüce bir sözdür ve Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin nazarında çok kıymeti olan, soylu, asil bir sözdür. *Lâ ilâhe illa'llâh* sözü, Allah indinde çok değerli, önemli bir sözdür.”

(*Men kâleha muhlisen*) “İhlâs ile, kalbinden inanarak kim ‘Allah’tan başka ilâh yoktur.’ diye, bu sözle Allah’a inancını ifade ederse, (*istevcebe'l-cennete*) cenneti kendisine gerekli, zorunlu, vâcib kılar. Yâni, bunu ihlâsla söyleyen cennetlik olur.”

(*Ve men kâleha kâziben*) “Kim bu sözü aldatmaca olarak, yalan olarak söylese...”

Belki Peygamber Efendimiz'in zamanında böy-
leleri de vardı; müslümanlardan korkuyorlardı,
toplumun tepkisinden korkuyorlardı.

Rasûlüllah'ın ve müslümanların karşısında aksi-
ni söylediği takdirde başına geleceklerden kor-
kuyordu, söylüyordu. Yalandan *Lâ ilâhe illa'llâh*
diyordu; inanmadığı halde, müslüman olmadığı
halde, mü'min olmadığı halde söylüyordu.

Peki o zaman ne olur? (*Asamet mâlehû ve de-
mehû*) “Bu söz, bu kelâm onun malını ve canı-
nı korur; yâni malı heder olmaz, malı elinden
alınmaz, hayatına kasd olunmaz; müslümanla-
rın arasında, müslümanların himayesinde, müs-
lümanlardan sanılır, sayılır, korunur ama; (*ve
kâne masîruhû ile'n-nâr*) akıbeti cehenneme
düşmek olur, sonucu cehenneme gider.”

Yalandan söylediği için, kurtulmaz, cehenneme gider, cehennemde yanar.

Yalandan söylememek lâzım; aşk ile, şevk ile, inanarak söylemek lâzım!..

Birinci hadis-i şeriften anlaşıldığı üzere, “*Lâ ilâhe illa’llâh*” sözünün gereğini yapmak lâzım. Allah’a inanıyorsan, Allah’ın emirlerini tut; Peygamber AS’a inanıyorsan Peygamber Efendimiz’in nasihatlerini öğren! Efendimiz’in buyruklarını, hadis-i şeriflerini anla, anladığını uygula; Rasûlüllah’ın sünnetine uygun yaşa!..

Kur’an’a inanıyorsan, Kur’an-ı Kerim’i oku; Kur’an-ı Kerim’in içindeki emirlere kendini uydur, hayatını Kur’an’a uygun bir hayat eyle!.. İslâm fıkhına, İslâm hukukuna inanıyorsan, Allah’ın emirlerini, fıkıhın ahkâmını her konuda uygula!..

Şimdi, bu ikinci hadis-i şerif... Böylece, “*Lâ ilâhe illa’llâh*” demenin ihlâsla olması gerektiğini, Peygamber Efendimiz bize öğretmiş oluyor. “*Lâ ilâhe illa’llâh*” sözünün de gereği var, icabı var... “*Lâ ilâhe illa’llâh*” diyenin yaşaması gereken bir tarz var...

Onları da yapması gerektiğini; dünyayı tercih etmemesi, dinini tercih etmesi, dünya menfaatine aldanmaması, dinin emirlerine sarılması gerektiğini anlıyoruz.

d. “*Lâ ilâhe illa’llâh*” Sözü Belâları Önler

Gelelim bu konuda üçüncü hadis-i şerife, İbn-i Abbas RA’dan bize rivâyet olunduğuna göre,

Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:³

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ تَدْفَعُ عَنْ قَائِلِهَا تِسْعَةَ وَتِسْعِينَ

بَابًا مِنَ الْبَلَاءِ أَذْنَاهَا اللَّهُمُّ

(الديلمى عن ابن عباس)

RE. 462/5 (*Lâ ilahe illa'llâhu tedfeu an kâilihâ tis'aten ve tis'ine bâben mine'l-belâ', ednâhe'l-hemmü*) “*Lâ ilâhe illa'llâh* sözü, bu sözü söyleyen mü'minden doksan dokuz çeşit belâyı def eder, belâ ona gelmez. *Lâ ilâhe illa'llâh* diyen kimseye, doksan dokuz çeşit belânın gelmesini engeller bu söz...

Gelecekken durdurur, gelmesini engeller, *Lâ ilâhe illa'llâh* diyeni kurtarır. (*Ednâha*) Bu belâların en aşağısı, (*el-hemmü*) hemdir; yâni tasadır, üzüntüdür, iç sıkıntısıdır, insanın kederidir, gamıdır, elemidir.”

“*Lâ ilâhe illa'llâh*” diyenin doksan dokuz cins belâsı uzaklaşır, kelime-i tevhid onu korur; en aşağısı iç sıkıntısı, kaygı ve tasa... Bunları bile alır gider.” Onun için, bazı kardeşlerim ruhî rahatsızlıklarını bana anlattıkları zaman, diyorum ki:

“—Aşk ile, şevk ile *Lâ ilâhe illa'llâh* deyin! Bu söz sadece mânevî bakımdan insana sevap kazandırmakla kalmaz, aynı zamanda maddî

³ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.8, no:7280; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XVII, s.172; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan

Kenzü'l-Ummâl, c.1, s.82, no:226; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XV, s.480, no:15981.

faydası da vardır. İlaç gibidir, ruh hastalıklarını tedavi eder, üzüntüleri def eder. İnsanın içini nurlandırır, şenlendirir, alnını pırıl pırıl parlatır; kale gibi sağlam, şeker gibi, lokum gibi, kaymak gibi tatlı bir insan haline getirir.” diye söylüyorum.

Aziz ve muhterem kardeşlerim! Onun için dindarlığımızı, “*Lâ ilâhe illa’llâh*” sözünü söyleyen ehl-i tevhid oluşumuzu iyi düşünelim ve iyi uygulayalım!

Bir de Abdülaziz Hocamız (Rh.A) derslerinde söylemiş, ben deduyanlardan dinlemiştim, *Râmuz*’da da okudum: *Lâ ilâhe illa’llâh* âşikâre tevhiddir. Yâni Allah var, Allah’ın şeriki naziri yok...

Budistlerin taptığı Buda nedir?.. Bir insandır. Onun heykelini yapıyorlar, niye tapınıyorlar? Tapınmamaları lâzım!.. Bu Güneş nedir? Gökteki varlıklardan bir tanesidir. Japonların Güneş’e tapınmaması lâzım!.. Bu haçın üstünde bir heykel var, güya Hazret-i İsâ imiş. Buna da tapmamaları lâzım, çünkü o da Allah’ın mübarek bir peygamberidir. Teslis vs. yanlıştır, sonradan çıkmıştır, doğru değildir.

Tamam, bu “*Lâ ilâhe illa’llâh*” anlaşılıyor. *Lâ ilâhe illa’llâh*’ı Kur’an-ı Kerim’de açıklayan sûre hangisidir?.. İhlâs Sûresi dediğimiz, “*Kul hüva’llâhu ehad*” sûresidir:

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ اللَّهُ الصَّمَدُ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ
 يُولَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ

(الإخلاص: ۱-۴)

(*Kul hüva'llàhu ehad*) “De ki ey Rasûlüm; ey mü'min ve îmanlılar deyin ki: O Allah bir tektir, onun şeriki, nazîri yoktur. (*Allahu's-samed*) Her mahlûka ihtiyacını veren, muhtaç olduğu ihtiyaçları karşılayan, yaratan, yaşatan, her varlığın varlığını devam ettiren odur, sameddir. (*Lem yelid ve lem yûled*) Ne onun çocuğu olmuştur, ne de o birisinin çocuğudur. Doğurmamıştır, doğmamıştır.” (ihlâs, 112/1-4)

Yâni beşere mahsus olan bu sıfatlar; işte annesi vardır, babası vardır, evlenmişlerdir, nikâhlanmışlardır, çocukları olmuştur... Bunlar insanlara mahsus, mahlûka mahsus sıfatlardır. Allah-u Teâlâ Hazretleri evlât edinmekten veya birisinin oğlu olmaktan münezzehtir. Eğer oğluydu, tenâsülle baba-oğul diye giderse, o zaman ne olur?.. Devam eder, yâni olmaz, mantık dışıdır. (*Ve lem yekün lehû küfüven ehad.*) “Onun şeriki, naziri, hiç ona denk olan bir varlık da yoktur.” Bu açık bir tevhid.

“—Bir Allah var, tamam inandım da, bir de onun karşısında filân...”

Öyle bir şey yok! Karşı güç vs. öyle bir şey yok! Allah-u Teâlâ Hazretleri kâdir-i mutlak, kâinatın sahibidir, hiç bir şey ona denk olamaz. Her şey onun mahlûkudur, o ne dilerse öyle yapar.

Bu âşikâre, görünen, bilinen bir şeydir. İlkokul çocuğu da anlar bunu, tahsilsiz de anlar. Tahsilli de çok derinden anlar, severek anlar. Gözyaşlarıyla okur, sever, mânâsının derinliğine inip zevkine varır.

Amma bu âşikâre tevhidden başka, bir tevhid çeşidi daha var: *Lâ havle velâ kuvvete illâ bi'llâh...*

Lâ havle ve lâ kuvvete illâ bi'llâh da örtülü, perdenin arkasındaki tevhiddir. “Bütün güç, kuvvet Allah’tadır.” demek. *Lâ havle*, tahvil edici değiştirici güç yoktur; *ve lâ kuvvete*, herhangi bir kuvvet yoktur; *illâ bi'llâh*, hepsi Allah’ın elindedir. “Başka bir varlıkta böyle bir değiştirme gücü, bir şeyi yaptırım gücü, kuvveti vs. yoktur; her şey Allah’ın kudreti elindedir.” Bu da perdenin arkasındaki derin tevhiddir. Bu da gizli tevhiddir. Demek ki, *lâ ilâhe illa'llâh* olarak derinlemesine öğreneceğiz...

Zaten tasavvuf dervişi ne yapar?.. Hakîkî muvahhid yapar, hakîkî tevhidci yapar. Tasavvufta ilerleye ilerleye bir mürid, tevhidin mertebelerini geççe geççe, yüksele yüksele, derinleşe derinleşe, sonunda Allah-u Teâlâ Hazretleri’nin varlığını, birliğini çok yakından, âşikâre, çok güzel anlar, hakîkî muvahhid olur.

Burada tabii çeşit çeşit insanlar var, bazı yerlerde de üzücü ifadelerle karşılaşırız. Onları da tabii saklayıp, söylemeyip sabretmek lâzım ama, bazıları bizim ecdadımıza, Osmanlılar’a;

“—Onlar sofî idi filân...” diye tenkit ediyorlarmış.

Halbuki niye tenkit ediyorlar?.. Hakîkî muvahhid olarak, tasavvuf terbiyesi sonunda tevhidin bütün inceliklerini öğrenip, en iyi muvahhid olarak onlar yaşamışlar. Ne güzel de hizmetler etmişler, cihadlar etmişler, görevler yapmışlar.

Yapan yapmış, yapmayan yapmamış.

Tabii iyisi de var, kötüsü de var. Kimisi gazel yazmış, şarap içmiş, zevk etmiş, keyif yapmış, ömrünü öyle geçirmiş. Eh, eden bulur; ne ekerse insan onu biçer. İyiyeye iyi, kötüye kötü... Kötüyü medih de etmiyoruz, iyiyeye de iftira edilmesine razı gelemeyiz, onları savunmak da vazifemiz.

e.Hiç Bir İyiliği Hor Görmeyin!

Sonuncu bir hadis-i şerifle konuyu tamamlamak istiyorum, sevgili Akra dinleyicileri! Süleym ibn-i Câbir RA'dan, Peygamber Efendimiz şöyle buyurmuş:⁴

لَا تَحْقِرَنَّ مِنَ الْمَعْرُوفِ شَيْئًا وَلَوْ أَنْ تَصَبَّ مِنْ
دَلُوكَ فِي إِنْاءِ الْمُسْتَسْقَى وَأَنْ تَلْقَى أَخَاكَ بِبِشْرٍ

⁴ İbn-i Ebi'd-Dünyâ, *Samt*, c.I, s.119, no:166; Ebû Cürey Süleym ibn-i Câbir el-Hüceymî RA'dan.

Lafız farkıyla: Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.63, no:20652; Buhârî,

Edebü'l-Müfred, c.I, s.403, no:1182; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.279, no:521; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.VII, s.62, no:6383; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.167, no:1208; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.VI, s.315; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VI, s.252, no:8050; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.V, s.486, no:9691; İbnü'l-Ca'd, *Müsned*, c.I, s.454, no:3100; Tahâvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.VII, s.397, no:2854; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.II, s.196, no:1489; Ebü's-Şeyh, *Emsâlü'l-Hadîs*, c.I, s.87; Şeybânî, *el-Âhâd ve'l-Mesânî*, c.II, s.363, no:1181; İbn-i Abdi'l-Ber, *el-İstîâb*, c.I, s.67; Mizzî, *Tehzîbü'l-Kemâl*, c.XIX, s.270, no:3758; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.IV, s.199; Abdullah ibn-i Mübârek, *Zühd*, c.I, s.360, no:1017; Ebû Cürey Süleym ibn-i Câbir el-Hüceymî RA'dan.

Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.III, s.220, no:3376; Ebû Zer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.685, no:16445; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.43, no:83; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XVI, s.63, no:16217.

حَسَنٌ فَإِذَا أَدْبَرَ فَلَا تَغْتَابَهُ

(ابن أبي الدنيا عن سليم بن جابر)

RE. 469/4 (*Lâ tahkıranne mine'l-ma'rûfi şey'â, velev en tesubbe min delvike fî inâi'l-müsteskî, ve en telkà ehàke bi-bişrin hasen, feizâ edbere felâ tağtâbehû.*)

Peygamber SAS Efendimiz ısrarlı bir nasihatle:

(*Lâ tahkıranne mine'l-ma'rûfi şey'â*) “Aman sakın ha, iyilikten herhangi bir çeşidini hor ve hakir görmeyin! Ma’ruftan hiç bir şeyi hakir, küçük, önemsiz, görmeyin!” diye emir buyuruyor ama, çok ısrarlı bir emir. Fiilin sonuna nûn-u te’kid-i sakîle koymuş. “Aman ha, sakın ha iyilikten hiç bir şeyi hor, hakir görme!..”

Allah-u Teâlâ Hazretleri’nin rızasına uygun her işe; dinin, aklın, şeriatin güzel gördüğü her bir işe *ma’ruf* denir. Müslümanın emr-i ma’ruf yapması lâzım! Yâni ma’rufun, iyi, aklın ve dinin güzel gördüğü şeyin yapılmasını tavsiye de etmesi lâzım! Fiilî ma’ruf da lâzım. Fiilî olarak da, o emrettiği şeyi kendisinin de yapması lâzım! Hem kendisi yapacak, hem başkasına da yaptıрмаğa çalışacak, tavsiye edecek.

Ma’ruf iyilik demek. “Aman sakın ha, iyilikten hiç bir şeyi hor ve hakir görme!” diyor Peygamber Efendimiz. Çünkü, insan bir iyilik dolayısıyla cennetlik olabilir.

Misâl veriyor:

(*Ve lev en tesubbe min delvike fî inâi'l-müsteskî*) “Senden su isteyen bir kimseye elindeki kovandan suyu boşaltıvermen, ‘Al, su mu istiyorsun?’ diye ona su döküvermen de bir çeşit iyiliktir.” buyuruyor.

“—Ben dökeyim elini yıka! Getir kovanı, benim kovamdakini sana dökeyim!” diye birazcık su vermek veya kovanın tamamını vermek.

Küçük bir şey ama, bunu bile hor görme. Belki o bunun sebebiyle, “Allah razı olsun!” der, bir bardak su bile olsa, “Çok şükür el-hamdü lillâh!” dedikten sonra sana dua eder; bir ma’ruf, bir iyilik, bu bile senin sebab-i necâtın olur.

(*Ve en telkà ehàke bi-bişrin hasen*) “Mü’min kardeşin ile karşılaştığın zaman, onu güzel bir tatlı gülüşle, tebessümle, güleç bir yüzle karşılamayı bile önemsiz sayma!”

“—Nihayet bir gülümsemedir, ne olacak insana yâni, bir gülücük?..” deme, o bile önemsiz değil. Bakarsın, insan güleç yüzle karşılamaktan bile Allah’ın rızasına erer, cennetlik olabilir.

Tabii karşılaştığın bir insana gülüyorsun da, güleç bir yüzle karşılıyorsun, “Hoş geldin!” diyorsun, tatlı söz söylüyorsun; (*Feizâ edbere felâ teğtâbeh*) “Kalkıp gittiği zaman arkasından gıybet etmemek, o da bir iyilik...”

Kimisi yüzüne güler, gittiği zaman da, giden adamcağızın arkasından bir sürü ileri geri laf söyler. O gıybet oldu işte, kötülük oldu, münkerâttan oldu. Halbuki ma’ruf nedir?

İyiliktir. Giden insanın arkasından konuşmamak da bir çeşit ma'rufur.

Onun için, ma'rufun, iyiliğin, örfün hiç birisini hor ve hakir görmeyin! Yâni yolun üzerindeki bir taşı kenara koymak bile olsa; birisini sevindirecek küçük bir tavır, bir hareket bile olsa iyilik yapmağa azmedin, gayret edin!.. Hayatınız iyiliklerle güzelliklerle geçsin... İyilikleriniz sevaplarınız biriksın, Allah'ın sevgili kulu olun... *Lâ ilâhe illa'llâh*'ın hakîkî ehli, hakîkî sahibi, hakîkî erbabı olun sevgili Akra dinleyicileri!..

Allah-u Teâlâ Hazretleri sizleri sıhhatli, afiyetli, aziz ve bahtiyar eylesin... Hem dünyada mutlu yaşayın, hem ahirette sevdiklerinizle beraber cennetlik olun... Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin rızasına vasıl olun... Cemâliyle müşerref olun, hepimiz olalım!

Allah-u Teâlâ Hazretleri, mübarek cuma hürmetine dualarımızı kabul eylesin... Dünya ve ahirette hepimizi aziz ve bahtiyar eylesin... *Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühü!*..

Amerika'dan sevgiler, selâmlar, dualar; aziz ve sevgili Akra dinleyicileri!..

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

17. 10. 1997 - AMERİKA

[Bütün CUMA SOHBETLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

SERVER
Kürsü